

PROBLEMA REVENIRII DOBROGEI LA ROMÂNIA ÎN CONTEXT INTERN ȘI INTERNAȚIONAL

În baza tratatului de pace ruso-turc încheiat la San Stefano în data de 19 februarie / 3 martie 1878, România trebuia să reîntre în posesia vechiului său teritoriu de peste Dunăre, Dobrogea. Prin articolul 19 al tratatului, Rusia obliga Turcia să-i plătească despăgubiri de război în valoare de 1410 milioane ruble ¹⁾, dar ținând cont de greutățile financiare ale Imperiului otoman, acesta consimte ca o parte din sumă să fie înlocuită cu o serie de teritorii, printre care și sangeacul Tulcea cu cazalele Chilia, Sulina, Mahmudia, Isaccea, Tulcea, Măcin, Babadag, Hârșova, Kiustenge și Medgidia ²⁾. Imperiul otoman nu s-a opus prea mult cedării sangeacului Tulcea deoarece prin principatul autonom bulgar, acesta nu mai putea fi controlat direct, legătura urmând să se facă pe mare. Diplomatia rusă nedorind anexarea acestui teritoriu și-a rezervat dreptul de schimb cu cele trei județe din sudul Basarabiei, teritoriu ce revenise României în urma hotărârii Congresului de la Paris din 1856. Diplomatia românească nu și-a dat acordul în privința anexării Basarabiei sudice de către Rusia și a socotit că prin acest act a fost încălcată convenția romano-rusă din 4 aprilie 1877, care prevedea garantarea „*institutiilor și a integrității fruntariilor actuale ale României*” ³⁾. Din această cauză, România a protestat imediat și a aderat la grupul statelor europene care cereau revizuirea Tratatului de la San Stefano. După tratative îndelungate și furtunoase, desfășurate între cabinele Marilor Puteri, Rusia pentru a evita un război ce ar fi opus-o unei coaliții europene, a fost nevoită să accepte Congresul de la Berlin care urma să modifice stipulațiile Tratatului la San Stefano.

Statutul de biruitoare în războiul ruso-româno-turc din 1877-1878 îndreptăteau România să ocupe la masa tratatelor un loc pe măsura sacrificiilor făcute. Dar ca întotdeauna, Marile Puteri în disprețul față de drepturile legitime ale țărilor mici, s-au înțeles, peste capul acestora ceea ce Mihail Kogălniceanu a numit-o „*o tranzacțiune*” ⁴⁾. După nesfârșite tratative delegația română a fost primită numai pentru a-și prezenta memoriul și pentru a-și pleda cauza în fața congresului de la Berlin și a fost doar „*auzită*” dar nu și „*ascultată*” cum aprecia cu obidă ministrul nostru de externe Mihail Kogălniceanu ⁵⁾. Basarabia a fost dată Rusiei pentru că țarul Alexandru al II-lea avea de apărut memoria tatălui său - țarul Nicolae, cel care pierduse sudul provinciei în urma tratatului de pace de la Paris din anul 1856. Totuși „*un interes european*” făcuse ca Dobrogea să revină în hotarele românești pentru că, răspundeau plenipotențiarilor Europei la memoriul românesc: „*nu este vorba de un schimb. Basarabia este pierdută, acesta este un sacrificiu pe*

care România trebuie să-l facă păcii. Dobrogea dacă v-o dăm, nu v-o dăm ca compensațiune ci din contră, să se întărească; pentru că este un interes european ca gurile Dunării să nu fie în mâinile Rusiei; pentru că este în interesul Europei ca Bulgaria care prin Tratatul de la San Stefano se întindea peste Balcani până la Constantinopol să fie restrânsă în hotarele sale”.⁽⁶⁾

Congresul de la Berlin desfășurat între 1 iunie - 1 iulie 1878, prevedea în articolul 46: „insulele formând Delta Dunării... Insula Șerpilor, sangeacul Tulcea cuprinzând districtele (cazalele) Chilia, Sulina, Mahmudia, Isaceea, Tulcea, Măcin, Babadag, Hârșova, Küstenge, Medgidia, sunt reunite cu România. Principatul primește de asemenea teritoriul situat la sudul Dobrogei până la o linie care plecând de la est de Silistra, ajunge la vestul Mării Negre, la sud de Mangalia. Linia frontierei va fi fixată la fața locului de o comisie europeană instituită pentru delimitarea Bulgariei”⁽⁷⁾ Deci, Congresul de la Berlin stipulează în tratatul de pace că Dobrogea se reunea (reunis à la Roumanie) și nu se da, cum pretindea diplomația țaristă, cu titlu de compensație. De altfel Congresul a acceptat condiția ca Rusia să primească Basarabia de sud și o parte din controlul asupra gurilor Dunării, pentru ca astfel Dobrogea, aparținând României, țară latină, devenea un tampon între Rusia și slavii de sud.

În condițiile dificile ale României, create de evenimentele anului 1878, oamenii politici ai țării, dovedind maturitate și clarviziune au înțeles contextul și complexitatea situației în care se găsea Dobrogea, regiune asupra căreia „dreptul nostru este istoric”⁽⁸⁾. Presa străină, bine informată cuprindea știri și extrase semnificative, referitoare la poziția rezervată României în cadrul congreselor de pace, dar mai ales comentau atitudinea Marilor Puteri față de interesele ei legitime. Ziarele „La France”⁽⁹⁾ și „Allgemeine Zeitung”⁽¹⁰⁾

comentau locul României în cadrul convorbirilor ce se desfășurau între Marile Puteri vis-à-vis de Dobrogea. Gazetarii de la „Le Mesager d'Athenes”, consemnând incetineala redării Dobrogei către România de către autoritățile militare rusești, sesizau confirmarea bănuiei că „slavismului n-a renunțat încă la pretențiile sale, iar românii au fost răsplătiți prin știrbirea teritoriilor lor”⁽¹¹⁾. Presa occidentală a urmărit îndeaproape și a comentat deschiderea adunării Corpurilor Legiuitoare din București pe probleme de organizare a Dobrogei și de preluare a administrației românești în această regiune. Ziarul „L'Italia Militare” referind-se la aceste evenimente enumera proiectele de legi de ordin intern și proiectul urgent din punct de vedere politic și comercial al unirii rețelei feroviare cu linia Cernavodă – Küstenge⁽¹²⁾.

În țară, încă din perioada care prefigura hotărârile tratatelor de pace, opinia publică a luat atitudine pro sau contra reunirii Dobrogei cu România. Majoritatea ziarelor se manifestau răspicat împotriva afirmând ferm „Nu cedăm nimic și nu primim nimic. Chiar când forta brutală ne-ar răpi Basarabia, nu vom accepta Dobrogea”. Caracterul opozant dovedea că mulți

nu au înțeles rolul care ni se rezervase și nici calea impusă de Marile Puteri, cale ce nu mai putea fi ocolită. Un fin observator, având o mare putere de pătrundere a evenimentelor vremii s-a dovedit marele nostru poet Mihail Eminescu, pe atunci gazetar la „Timpul”. Începând cu editorialul din 2 august 1878, el a deschis seria articolelor consacrate Dobrogei. În rândurile sale, prin documente invocate, autorul demonstra apartenența Dobrogei la teritoriul național, subliniind că nu este vorba de o „anexare” termen în uz în presa vremii pentru a arăta reintegrarea, ci este „o unire a Dobrogei cu România”¹³⁾. Eminescu în afara rolului de informare a opiniei publice și-a asumat de asemenea și riscul de a sugestiona guvernul în mod pertinent cu privire la administrarea viitoare a Dobrogei. El propunea în spiritul toleranței de care a dat dovadă poporul român, administrația din Dobrogea să se facă după dorințele populației locale, consultându-se în prealabil reprezentanții fiecărei naționalități și cult”¹⁴⁾. Conștient că atitudinea potrivnică Dobrogei se datora în mare parte necunoașterii acestei vechi provincii românești, ruptă de peste cinci secole de trupul țării, Eminescu a publicat începând cu 6 septembrie 1878 în coloanele „Timpului” o bibliografie intitulată „Literatura privitoare la Dobrogea”. Ziarul a intrat în polemică cu ziarul oficial al guvernului, „Românul” considerând afirmația acestuia „foarte mulți se uită la Dobrogea ca la o nouă Californie”¹⁵⁾, drept o declarație oficială a deschiderii unui nou câmp de exploatare pentru elementele care urmăreau o îmbogățire grabnică. Ziarul independent „România liberă” aprecia și examina propunerile lui M. Eminescu, considerând în același timp că această zonă reprezintă un izvor de afaceri atrăgătoare¹⁶⁾. Un consecvent informator al acțiunilor pro și contra Dobrogei a fost și ziarul „Presa”, care comenta opțiunile ambelor tabere aflate în disputele politice românești declanșate de prevederile Congresului de la Berlin¹⁷⁾.

Presa transilvăneană a urmărit îndeaproape evenimentele legate de Dobrogea, preocupările ei pentru această provincie – așezată în extremitatea opusă a țării – datorându-se și faptului că au împărțit aceeași soartă de opresiune străină multe secole, dar și aspirațiilor de unire cu țara. Numeroase ziare și reviste care apăreau în limba română „Gazeta Transilvană”¹⁸⁾, „Amicul Familiei”¹⁹⁾, „Observatorul”, „Familia”, „Cărțile”, „Săteanul român”, prezentau proiecte de legi pentru organizarea juridică, bisericească, agricolă, economică, recomandând cadre cu înaltă profesionalitate și o morală exemplară²⁰⁾.

În afara presei, problema Dobrogei a fost mediatizată și în câteva publicații, scopul fiind de a motiva acceptarea sau refuzarea Dobrogei de către grupările politice. Apariția broșurii „Dobrogea” scrisă de deputatul de Romani, Nicolae Locusteanu dovedea că autorul, ca de altfel și ceilalți susținători ai săi, nu avea nici măcar vagi cunoștințe despre această provincie transdanubiană. De multe ori în spatele falsului patriotism se ascundeau interesele mărunte de clasă. Autorul broșurii, nu numai că refuza categoric

revenirea Dobrogei, dar aducea acuze grave guvernului și însuși domnitorului Carol. În mod nefondat, părtinitor, I. C. Brătianu și Mihail Kogălniceanu erau învinuți că ar fi pledat indeajuns de convingător pentru păstrarea Basarabiei, iar Carol era învinuit că a urmat politica dictată de Marile Puteri. Locusteanu, lipsit de viziunea politică și nesesizând interesul național, susținea că „*Dobrogea ce ne este dată prin grația Rusiei, este un dar funest*”²¹⁾. Evitând recunoașterea apartenenței istorice a Dobrogei la spațiul românesc, prin tertipuri avocățesti se făcea un deserviciu cauzei naționale române. Afirmatia că Dobrogea nu ne aparține „nici geograficește nici etnograficește”, dovedea ignoranța sa în privința continuității populației românești de aici²²⁾. Împătimit și obtuz în idei, N. Locusteanu nega rolul civilizator al statului român și efectele viitoarelor prefaceri dobrogene²³⁾. Această atitudine refractară se explică prin faptul că Dobrogea deși era situată în partea de răsărit a țării, fiind despărțită doar de marele fluviu, deși era locuită de o populație românească însemnată numeric și cu o continuitate neîntreruptă din cele mai vechi timpuri, nu fusese studiată până atunci în mod special. Chiar dacă a făcut parte din Țara Românească, provincia a stârnit interesul intelectualității românești a vremii, care nu a reușit să-i înțeleagă trecutul și nu i-a prefigurat viitorul Astfel, Vasile Conta, propunea la începutul lui 1878 o soluție originală care după aprecierea sa ar fi adus la atribuirea întregii Basarabii către România, refuzându-se totodată Dobrogea²⁴⁾.

Alături de aceste poziții dar în contradicție cu ele se vor manifesta și atitudini mult mai realiste care înțelegeau conduita tânărului stat independent român, în acord cu satisfacerea intereselor naționale prin prisma Marilor Puteri.

În acest sens trebuie amintită opinia lui Nicolae Krețulescu, fost prim-ministru, exprimată în martie 1878, care susținea necesitatea acceptării fără rezerve a Dobrogei. Lucid și prevăzător, acesta recomanda luarea deciziei „în liniște, fără să se întărească întreaga țară ... deoarece ... Dobrogea prezintă un port însemnat pe Dunăre, Tulcea care sub o administrație inteligentă are un viitor din cele mai mari și două porturi în Marea Neagră, Mangaliua și Kustenge”²⁵⁾.

Aspectele difuzate în presă și publicistică vor fi analizate larg în debaterile parlamentare. În sesiunea Corpurilor Legiuitoare desfășurată în perioada 15/27 septembrie – 8/20 octombrie 1878, într-o atmosferă incitantă și furtunoasă vor ieși la iveală laturile pozitive și negative ale politicianismului românesc în condițiile luării de decizii majore pentru viitorul țării. Această situație era motivată prin aspecte de o mare complexitate. Până la intrarea Dobrogei în atenția tratativilor europene s-a acordat prea puțină importanță acestei zone, deși legăturile dintre românii din dreapta și stânga Dunării erau permanente. În circumstanțele create de către hotărârile forurilor europene, Dobrogea nu prezenta interes economic sau politic pen-

tru majoritatea oamenilor politici. Formalismul și conservatorismul era completat de viziunea limitată a altora. Se adăuga de asemenea și rutina opoziției de a contesta acțiunile grupărilor aflate la guvernare. Apoi starea dezolantă a provinciei, greu încercată de războiul devastator din 1877-1878, nu-i atrăgea pe oamenii de afaceri români, ce urmăreau rentabilitatea imediată a plasării capitalurilor și beneficiilor. Și nu în ultimul rând, Dobrogea nu era dorită din cauza Basarabiei, asupra căreia Rusia crease imaginea schimbului de teritorii. Realitatea istorică și interesul superior național erau umbrite de temerea că revenirea acestui străvechi teritoriu românesc la statul nostru ar fi înlăturat pentru totdeauna posibilitatea revendicării Basarabiei în schimbul cedării Dobrogei. Considerând că acest mod de revenire a Dobrogei impietează asupra viitorului românesc al Basarabiei, unii parlamentari s-au opus oficial și în scris. Astfel la 26 ianuarie 1878 Corpurile Legiuitoare au votat următoarea motiune: „Adunarea și Senatul declară că sunt hotărâte a menține integritatea teritoriului țării și nu admite nici o înstrăinare din pământul ei sub nici o denumire și nici o compensație sau desdăunare”²⁶¹. Această decizie va fi urmată de Motiunea celor 46 deputați liberali, mai ales moldoveni, protestarea la anexarea celor trei județe basarabene la Rusia și în aceeași ordine de idei, împotriva schimbării acestora cu un teritoriu dobrogean, cum susținea guvernul țarist. Se afirma: „considerând că orice anexiune de teritoriu dincolo de Dunăre nu este în interesul României și ar fi o cauză de complicațiuni și perturbațiuni viitoare, nu primește anexarea Dobrogei la România sub nici un cuvânt și sub nici un titlu”²⁷¹. Idei din această motiune vor reveni în discuția parlamentului culminând în sesiunea deschisă din 15/27 septembrie 1878. Deși mesajul domnitorului clarifica toate aspectele legate de Dobrogea precizând că: „*Europa a primit România în familia statelor independente inapoiindu-i gurile Dunării și întregindu-i posesiunile până la mare*”²⁸¹, totuși discuțiile au continuat într-o atmosferă tensionată. Personalități remarcabile ale vieții politice românești au adresat de la tribuna Corpurilor legiuitoare interpelări prin care în mod intransigent, refuzau soluțiile înainte de Marile Puteri. Fostul prim-ministru D.A. Sturdza, în cuvântarea rostită în Senat la data de 28 septembrie / 1 octombrie 1878 se pronunța hotărât în defavoarea Dobrogei²⁹¹. În aceeași ședință, conservatorul P.P. Carp făcea un adevărat rechizitoriu din rolul „nefast” pentru nevoile țării pe care l-ar avea portul Kustenge³⁰¹. Alți parlamentari, în frunte cu Manolache Costache Epureanu, reprezentant de marcă al opoziției, cerea convocarea Adunării Constituante, singura în măsură să adopte o hotărâre³¹¹. Pe poziții asemănătoare se situau D. Ghica, Titu Maiorescu, I. Strat, Vasile Boerescu și alții.

Temerile parlamentarilor vor fi liniștite prin atitudinea energică a prim-ministrului I.C. Brătianu și a ministrului de externe Mihail Kogălniceanu. Cei doi oameni de stat, prin discursurile lor au încercat să explice îtele încurcate ale jocului politic european ce avea drept scop rea-

justarea granițelor în limitele unui echilibru continental absolut necesar. De la tribuna Parlamentului I. C. Brătianu afirma: „*Europa întreagă a făcut acest act, fiindcă nu este nici o putere, cum a zis M. Kogălniceanu, care să fie mulțumită de tratatul de la Berlin, decât toți au fost nevoiți să-și plece capul în fața unei trebuințe care era impusă de pacea generală. Cu drept sau fără drept Europa a voit pacea*” 32). Argumentând apartenența istorică a provinciei transdanubiene la aria de viață românească, marele politician combătea energic părerile eronate, precum faptul că Dobrogea a făcut parte din statul bulgar subliniind: să nu mi se zică dară că Dobrogea a făcut parte din statul Bulgariei. Noi am posedat-o cu sângele nostru, am pierdut-o cu sabia și acum s-a reintors la noi iarăși cu sabia” 33).

Alături de I.C. Brătianu și M. Kogălniceanu va sublinia dreptul istoric al statului român asupra Dobrogei, afirmând că „*Dobrogea nu a făcut parte din Bulgaria. Da, domnilor Dobrogea nu este țară a bulgarilor, la fiecare pas unde se va săpa în pământul ei vom da de osemintele strămoșilor, de urmele, de monumentele strămoșilor noștri români*”. Astfel, în ședința din 30 septembrie 1878, cel mai infocat susținător al Dobrogei, a intuit increzător importanța acestui ținut pentru țară și deschiderea lui către lume în viitor, prin porturile de la mare. Marele politician dovedindu-se și un bun istoric, a studiat îndeaproape trecutul pământului pontic, al locuitorilor săi, reprezentați în primul rând de masa vechilor dobrogeni, dicienii 34), ce au locuit neîntrerupt pământurile mănoase ale provinciei și „*populația tătară care practica agricultura cu hârnicie*” 35).

Intervențiile repetate ale celor doi mari susținători au elucidat multe din aspectele trecute și viitoare ale Dobrogei. Sesiunea parlamentară se va încheia la 8/20 octombrie 1878, dată la care Dobrogea și Delta Dunării vor intra oficial în componența statului român. Așadar, după patru secole și jumătate, Dobrogea va fi reintegrată sistemului politico-administrativ al statului român.

NOTE

1. **Documente privind istoria României (Războiul pentru independență)**, Editura Academiei R.P.R. București, 1955, vol. IX, op. 360-364.
2. **Ibidem**, p. 367; N. Ciachir, **Războiul pentru independența României în context european**, Editura științifică și enciclopedică, București, 1977, p. 280-297; **România în războiul de independență, 1877-1878**, Editura militară, București, 1977, p. 373-376.
3. **Documente privind istoria României**, vol. II, p. 112.
4. „Monitorul Oficial”, nr. 219 din 3/15 octombrie 1878
5. Vasile M. Kogălniceanu, **Acte și corepondență din corespondența diplomatică a lui Mihail Kogălniceanu relative la războiul independenței României (1877-1878)**, București 1893, p. 186; **Independența României**. Documente, Editura Academiei R.S.R., București, 1977, vol. 2, partea I, p. 169-173.
6. „Monitorul Oficial”, nr. 220, din 4/16 octombrie 1878, p. 5612.
7. **Documents diplomatiques. Affaires d'Orient. Congres de Berlin 1878**. Imprimerie Nationale, Paris, 1878, p. 291; „Monitorul Oficial” nr. 151 din 11/23 iulie 1878, p. 4056-

8. „Timpul” III, nr. 165, 2 august 1878, p. 1: *„din punct de vedere istoric dreptul nostru a supra Dobrogei era incontestabil... nu există compensații pentru Basarabia, precum nu există niciodată vreo plată pentru o palmă măcar din pământul patriei...”*; N. Adâniloae, **Independența națională a României**, Editura R.S.R. București, 1986, p. 362-363.
9. „La France”, 16, 2 noiembrie 1877, p. 3 și 13 decembrie 1877, p. 3., apud **Independența României. Documente. Presa străină**, Editura Academiei R.S.R., București, 1977, vol. III, p. 198 și 218.
10. „Allgemeine Zeitung”, Ausburg, 346, 12 decembrie 1877, p. 5185, apud **Independența României**, vol. III, p. 217.
11. Le Mesager d’Athenes”, nr. 44, 7 noiembrie 1878, p. 353 apud **Independența României**, vol. III, p. 298.
12. L’Italia militare”, 17 144 din 30 noiembrie 1878, apud **Independența României** vol. III, p. 300.
13. „Timpul, III, nr. 182, 19 august 1878, p. 1-2: *„peste Dunăre, România n-a dus un război de cuceriri, ci a întins acțiunea noastră decisivă”*.
14. „Timpul” nr. 195, 5 septembrie 1878, nr. 183, 20 august 1878; nr. 218, 4 octombrie 1878.
15. „Românul” XXII, 25 august, 1878, p. 791.
16. „România liberă”, nr. 389, 7 septembrie 1878, p. 3.
17. „Presa”, articole apărute în luna octombrie-noiembrie 1878, majoritatea provenite de la subdirecția „Presa” din Tulcea.
18. „Gazeta Transilvaniei”, XLI, nr. 73, 14/26 septembrie 1878.
19. „Amicul Familiei”, I, nr. 3, 1/13 septembrie 1878, p. 35.
20. Gh. Dumitrașcu și M. Lupu, **Documente privind istoria Dobrogei în 1877-1878 și pregătirea unirii cu România**, în „Muzeul Național”, IV, 1978, p. 611.
21. N. Locusteanu, Dobrogea, Tipografia Curtii, proprietar F. Gobl, București, p. 21; în prefață autorul afirmă: *„locuită de triburi de origine străină”*; la pagina 38: *„greă sarcină pentru tezaurul românesc...”*
22. **Ibidem**, p. 24.
23. N. Locusteanu, op. cit., p. 73: *„Dobrogea ni se va da cu această milady care se numește calca ferată Küstenge-Cernavodă... Dulcinea seducătoare pentru Donchișotistii noștri...”*
24. V. Conta, **Opere complete**, ediția de O. Minar – C. Ștefca, Librăria Școalelor, București, f.a.p. 708-709.
25. N. Krețulescu, **Cugetări asupra retrocedării judeciilor din Basarabia**, Tipografia Curtii, proprietar F. Gobl, București, 1878, p. 8-9
26. Vasile M. Kogălniceanu, **Dobrogea, (1879-1909). Drepturi politice fără libertăți**. București, Librăria Socec and comp. București, 1910, p. 22: „Monitorul Oficial”, nr. 22, 27 ian. 7 februarie 1878, p. 450-451; N. Adâniloae, op. cit., p. 359, Motiunea este propusă de deputatul Ghe. Voiculescu.
27. „Monitorul Oficial” nr. 218 din 1/13 octombrie 1878, p. 5544; N. Locusteanu, op. cit., pp. I-II în (prefață).
28. „Monitorul Oficial”, nr. 204, din 15/27 septembrie 1878 p. 5223.
29. **Ibidem**, nr. 218, din 1/13 octombrie 1878, p. 5540.
30. **Ibidem**, p. 5520; S. Lascu, **Specificul vieții politice dobrogene după 1878 în viziunea oamenilor de stat și începuturile activității partidelor la Constanța. I, Valori ale civilizației românești în Dobrogea**, Constanța, 1993, p. 288-289.
31. „Monitorul Oficial”, nr. 218, din 1/13 octombrie 1878, p. 5530-5532.
32. „Monitorul Oficial”, nr. 219, din 3/15 octombrie 1878, p. 5381-5382.
33. **Ibidem**, p. 5382-5383.
34. M. Kogălniceanu socotea că numele de dicieni, acordat vechilor locuitori dobrogeni este derivat din numele dacilor.
35. „Monitorul Oficial” nr. 218 din 1/13 octombrie 1878, p. 5368-5374.

Le problème de la réintégration de la Dobroudja à la Roumanie en contexte national et international

- Résumé -

Le Congrès de Berlin, déroulé entre le 1-er juin et le 1-er juillet 1878, stipulait dans l'article 46 du traité de paix que la Dobroudja se réunissait à la Roumanie, il ne s'agissait donc nullement d'une compensation comme la diplomatie tsariste le prétendait. Dans les conditions créées par les événements de 1878, les hommes politiques roumains ont bien compris le contexte et la complexité de la situation où se trouvait la Dobroudja, région sur laquelle "notre droit est historique".

Le problème de la Dobroudja a été fait connaître par la presse et les publications du temps autant sur le territoire roumain tout entier qu'à l'étranger. Mihai Eminescu, journaliste à l'époque, a procédé à une intense campagne pour l'information de l'opinion publique dans le journal "Le Temps" ("Tompul" prenant le risque de faire des suggestions pertinentes au gouvernement à l'égard de la prochaine administration de la Dobroudja.

Au cours des débats parlementaires, le premier ministre I.C. Brătianu et le ministre des affaires étrangères M. Kogălniceanu ont expliqué l'intérêt des Grandes Puissances qui avaient pour but le réajustement des frontières entre les limites d'un équilibre européen nécessaire.

La réinstallation de l'autorité de l'Etat roumain sur la Dobroudja, très ancienne province historique roumaine, représente la deuxième étape du processus d'accomplissement de l'unité d'Etat de la Roumanie.